

A VIHARJELZÉS A KLÍMAVÁLTOZÁS TÜKRÉBEN

Egy vihar még a szárazföldön is rendkívül nagy veszélyt jelenthet – nyílt vízben azonban a percek alatt hatalmasra korbácsolt hullámok miatt sokkal nagyobb a kockázat. A viharjelző rendszer megismerése ezért fontos része a balatoni mindennapoknak. A rendszer évente ápr. 1-től okt. 31-ig működik, és a tó körül felállított jelzőlámpák (melyek pontos elhelyezkedéséről lásd a térképünket jobbra) segítségével figyelmeztet. A háttérben a meteorológiai szolgálat figyeli az időjárási adatokat – ha az előrejelzések szerint vihar közeleg, „riadót fújnak”.

Szabályok vihar esetén

I. fokozat	 45 / perc	 40 km/h	 (max. 500 m)
II. fokozat	 90 / perc	 60 km/h	

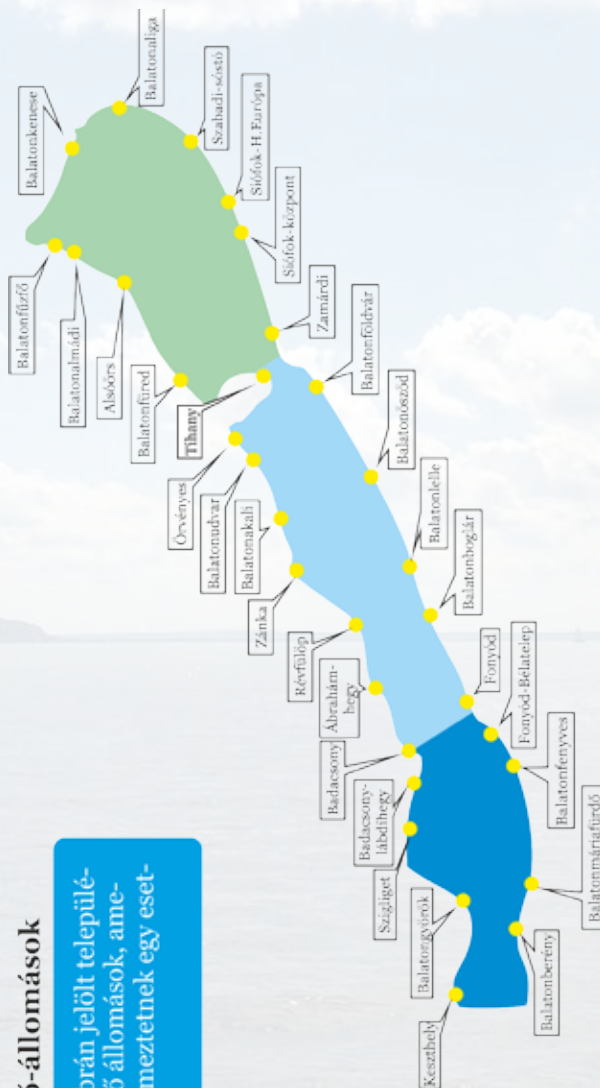
Az I. fokozat (45 villanás percenként) azt jelenti, hogy erősödik a szél, annyira, hogy csónakkal, vitorlással vagy szórffal már nem célszerű a part közelségét elhagyni. A fürdőzés legfeljebb 500 méterre a parttól, a bójáig lehetséges; fontos a gyermekek fokozott felügyelete.

A II. fokozat (90 villanás percenként) azt jelenti, hogy rövid időn belül vihar közeleg. Ekkor a vizet el kell hagyni!

Fejlesztés a rendszerben

A klímaváltozás hatásait is kiküszöbölendő megtörtént a Balaton – viharjelzési szempontból történő – három részre osztása. Egy Keszthelytől Badacsonyig tartó nyugati, egy Badacsonytól Tihanyig tartó középső és egy Tihanytól Keneséig tartó keleti medence létrehozásával kényelmesebbé, „emberközelibbé” tesszük a balatoni viharjelzést, anélkül, hogy mindez a biztonság rovására menne. Ez hatalmas értékű beruházás és fejlesztés eredménye – bízunk benne, hogy mindezzel minden balatoni turista, vízisportot kedvelő és horgász tartózkodása kényelmesebbé válik.

A három „medencét” a jobbra található térképen különböző színekkel jelöltük.

A balatoni viharjelző-állomások

A Balaton környékén az ábrán jelölt településeken található viharjelző állomások, amelyek fényjelzésekkel figyelmeztetnek egy esetlegesen közeledő viharra.

forrás: www.rsce.hu

ESŐ, SZÉL, VIHAR: A KLÍMAVÁLTOZÁS JELEI A BALATONON

TISZTELT OLVASÓNK!

Balaton környéki lakosként Ön bizonyára jól ismeri a „magyar tengert”, a környéken uralkodó időjárást, illetve az időjárási jellegzetességeket. Kiadványunkban az okokat szeretnénk Önök elé tárni. Hogyan befolyásolja életünket a globális klímaváltozás? Milyen változásokra érdemes felkészülnünk? Milyen speciális hatások érvényesülnek a Balaton élővilágában, élő és épített környezetében? Ezekre a válaszokra keressük a kérdést – bízunk benne, hogy Ön is hasznosnak fogja tartani kiadványunkat.

**Somogy Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
Balaton Fejlesztési Tanács**

A SZÁRAZSÁG

A globális klímaváltozás egyik csapathatlan jele a szélsőséges időjárás, vagyis a különféle időjárási helyzetek kiszámíthatatlan váltakozása. A hosszú kánikulával összefüggő szárazság komoly gondokat okozhat a Balaton környékén. A vízszint csökkenése, a tőzgegrületek kiszáradása, az erdők és a nádasok tűzveszélyének növekedése, az algák elszaporodása, a halpusztulás veszélye (és ezáltal a vízminőség romlása), szünnyogok túlszaporodása mellett egészségügyi vonatkozások is adódnak: a gyengébb szervezetet a hőség nagyon megviseli.

Ráadásul a Balaton, mint vízkészlet tökéletes egyensúlyát is felboríthatja a kánikula idején a víz pazarlás (pl. túlzott öntözés, medence feltöltése stb.). Egy kis körültekintéssel mi is sokat tehetünk a száraz periódusok által amúgy is megterhelt Balaton megóvásáért.

TÁJÉKOZÓDJON A WWW.MET.HU OLDALON! HA HŐSÉGRIADÓ VAN ÉRVÉNYBEN, ÜGYELJEN A FOLYADÉKPÓTLÁSRA (NAPI MIN. 2 LITER). FIGYELJEN ODA A GYEREKEKRE, BETEG ÉS IDŐS EMBERTÁRSÁIRA, MERT ŐKET SOKKAL JOBBAN MEGVISELI A HŐSÉG! HŐSÉGRIADÓ IDEJÉN LEHETŐLEG CSÖKKENTSE A VÍZKIBOCSÁTÁST (PL. ÖNTÖZÉS, MEDENCE FELTÖLTÉSE STB.), HISZEN AZ IS AZ ÉLŐVIZEKET TERHELI.

A SZÉL ÉS A VIHAR

Földön, vízen

A viharok száma növekedett az elmúlt években. Ugyanakkor nem mindegy, hogy hol tartózkodunk éppen, ha viharról van szó! Míg szárazföldön a 40-60 km/h-s szél erősség még csak kellemetlen, addig a nyílt vízen már veszélyes.

Vízen

Ezért a viharjelzés I. fokozatakor (40 km/h felett) csak a parttól 500 méterre szabad fürödni, 60 km/h felett, II. fokozatkor, a hullámok nagyra nőnek, a vízben tartózkodni életveszélyes, azonnal a partra kell menni! Ilyenkor a gumimatracon, vízi játékokon lévőek vannak különösen veszélyben.

Szárazföldön

Szárazföldön a 70, (a nagyobb fák hajladoznak) 90 (ágak letörnek, tetők sérülnek) és 100 (súlyos károk) km/h értékek a veszélyes szintek.

A Balaton partján a fák az útra, vasútra dőlnek, az elektromos vezetékek elszakadnak, a közlekedés ellehetetlenül. Magas vízállásnál a szél hatására a hullámok elöntik a déli part alacsonyabban fekvő utcáit, veszélyeztetik a házakat és a csatornarendszer túltelítődésével az élővizet. A települések belső részein az út menti fák kidőlése, ágainak letörése, a reklámtáblák, tetők sérülése a jellemző, de a villamos vezetékek, oszlopok sérülésére és így áramkimaradásra is fel kell készülni.

A szél ellen ugyan nem tehetünk semmit, de a hatásait csökkenthetjük. A fák, különösen a vezetékekre nyúlók, metszésével, a beteg fák eltávolításával, tetők, táblák, parti sátrak, rendezvény elemek megerősítésével.

A SZÉL HATÁSAIRA ÉRDEMES FELKÉSZÜLNI. ISMERJE MEG A VIHARJELZŐ RENDSZERT, KÖVESSE A JELZÉSEKET! MINDIG ELLENŐRIZZE A METEOROLÓGIAI SZOLGÁLAT JELZÉSEIT A WWW.MET.HU OLDALON, NINCS-E ÉRVÉNYBEN AZ ÖN TÉRSÉGÉRE SZÉL MIAATTI RIASZTÁS!

ESŐZÉSEK, ÁRADÁSOK, LÖSZFALAK

A klímaváltozás egyik leginkább kézzel fogható, és leginkább ismert jele a hirtelen lezúduló heves esőzések, amelyek próbára teszik a balatoni védműveket is, különösen, ha viharokkal és erős széllel párosulnak.

Az ilyenkor lezúduló nagy mennyiségű esővíz mellett a Balatonból kicsapó, és a Déli parti szakaszokat elöntő hullámok is problémát jelenthetnek.

Az esőzések, áradások hatásait csökkenthetjük az árkok, a hidak alatti átvezetések karbantartásával. Az árkoknak rendkívül fontos szerepük van a vízelvezetésben; ha gazosak, szemetesek, a víz sokkal könnyebben önti el a házakat, utcákat. A szivattyúzás, homokzsákokkal való védekezés csak eseti megoldás lehet. A pincék kiszivattyúzása sokszor a falak károsodásával több kár okoz, ezért kerüljük.

Az esővíz csatornarendszerbe vezetése túltelítődést, a szennyvíz kiöntését okozhatja.

A másik probléma, amit a nagy esőzések okozhatnak, a Balaton környékén gyakori löszfalakkal kapcsolatos. Ezeket a területeket a heves esőzés annyira fellazíthatja, hogy megcsúszhatnak, lakóépületeket, közutakat veszélyeztetve. Nagyon fontos, hogy ilyen területeken minden érintett betartsa az építési szabályokat, ne építkezzen túl közel a löszfalhoz.

A növényzet (cserjék, fák, bokrok) kivágása súlyos következményekkel járhat, hiszen ezek képesek „megfogni” a talajt a gyökereikkel! Ugyanakkor metszésük indokolt.

ÜGYELJEN A VÍZELVEZETÉSRE! RENDSZERESEN TARTSA KARBAN, TISZTÍTSA A PARTFAL FELETTI ÉS ALATTI LEFOLYÓKAT, ÁRKOKAT. A VÍZ-ÉS SZENNYVÍZVEZETÉSEK TÖRÉSE IS NAGY KÁROKAT OKOZHAT, EZÉRT A LEGKISEBB JELRE IS FIGYELJEN. RENDKÍVÜL KÖRÜLTEKINTŐEN JÁRJON EL MINDEN OLYAN TEVÉKENYSÉGNÉL, AMI FÖLDMUNKÁT IGÉNYEL. A PARTFAL KÖZELÉBEN NE VÉGEZZEN FÖLDMUNKÁT! SOHA NE ÉPÍTKEZZEN TÚL KÖZEL A LÖSZÖS PARTFALAKHOZ! A PARTFAL ALATT ÉS FELETT SZEMETET, KOMPOSZTOT, NYESEDÉKET SOHA NE TÁROLJON.